

BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS CONWY A SIR DDINBYCH

Cofnodion cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd drwy gyfrwng fideo gynadledda ddydd Llun, 26 Medi 2022 am 2.00 pm.

Yn bresennol	Libby Ryan Davies Iwan Davies Y Cynghorydd Charlie McCoubrey Y Cynghorydd Jason McLellan Nicola Kneale (yn cynrychioli Graham Boase) Martin Cox Justin Hanson Helen Macarthur Helena Kirk Louise Woodfine	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Sir Ddinbych Cyfoeth Naturiol Cymru Cyfoeth Naturiol Cymru Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru Cymdeithas Tai Gogledd Cymru Iechyd Cyhoeddus Cymru
Swyddogion:	Amanda Jones Hannah Edwards Mike Corcoran Suzanne Iuppa Iolo McGregor Shannon Richardson Rhodri Tomos-Jones Helen Millband Sandra Williams	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy Rhwydwaith Cydgynhyrchu Cymru Rhwydwaith Cydgynhyrchu Cymru Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Sir Ddinbych Cyngor Sir Ddinbych Cyfoeth Naturiol Cymru Cyfieithydd
Arsylwyr	Janet Jones	Iechyd Cyhoeddus Cymru

1 CROESO AC YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Cafwyd ymddiheuriadau gan -

- Graham Boase, Cyngor Sir Ddinbych
- Jo Whitehead, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Wendy Jones, Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
- Tom Barham, Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych
- Y Cynghorydd Carol Marubbi, cynrychiolydd Cyngorau Tref a Chymuned Conwy
- Vicky Poole, Llywodraeth Cymru

2 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd ar 27 Gorffennaf 2022.

Materion cywirdeb -

- Roedd enwau Jo Whitehead a Helen MacArthur wedi'u camsillafu.

PENDERFYNWYD y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 27 Gorffennaf 2022 fel cofnod cywir.

3 TRACIO CAMAU GWEITHREDU'R CYFARFOD

Cyflwynodd y Cadeirydd, Jason McLellan, y camau gweithredu. Roedd y bwrdd yn hapus gyda'r camau gweithredu ac yn hapus i drafod y materion a oedd yn rhan o'r rhaglen mewn rhagor o fanylder yn nes ymlaen yn y cyfarfod.

4 MATERION YN CODI

Croesawodd y cadeirydd ac Iolo McGregor Libby Ryan Davies i'w chyfarfod cyntaf o'r bwrdd. Ni chafodd unrhyw faterion eraill eu trafod.

5 DATBLYGIAD Y CYNLLUN LLES - Y WYBODAETH DDIWEDDARAF AR ADBORTH YR YMGYNGHORIAD HYD YMA

Rhannodd Iolo McGregor ac Amanda Jones y wybodaeth ddiweddaraf gydag aelodau ar yr ymgynghoriad a'r adborth a dderbyniwyd ar ddatblygiad y cynllun Lles.

Lansiwyd yr ymgynghoriad statudol 12 wythnos ar 17 Awst, a bydd yn dod i ben ar 9 Tachwedd. Roedd y cynllun drafft wedi cael ei rannu â'r ymgynghoreion statudol fel sy'n ofynnol dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a budd-ddeiliaid allweddol eraill. Byddai Pwyllgor Craffu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych yn cael ei ymgynghori ar y cynllun drafft yn eu cyfarfod nesaf.

Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw un wedi ymateb i'r ymgynghoriad; gallai hynny fod o ganlyniad i ddyddiad lansio'r ymgynghoriad a'r egwyl yn ystod y cyfnod galaru. Fodd bynnag, bydd swyddogion yn parhau i hyrwyddo'r ymgynghoriad i annog adborth, gan gynnwys drwy'r cyfryngau cymdeithasol. Gofynnwyd i bartneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus rannu'r ymgynghoriad gyda'u sefydliad a'u rhwydweithiau.

Ychwanegodd Iolo, er mai Conwy oedd yn cynnal yr ymgynghoriad, roedd Sir Ddinbych wedi bod yn gweithio ar ychwanegu manylion at y cynllun, yn dilyn trafodaethau gyda'r swyddfa Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol. Roedd hyn yn cynnwys ychwanegu 4 thema allweddol i gefnogi'r prif uchelgais o leihau amddifadedd ac anghydraddoldeb. Mae'r rhain yn cynnwys -

- **Lles** - Mae cymunedau'n hapusach, yn fwy iach ac yn fwy gwydn i wynebu heriau, megis newid yn yr hinsawdd neu gynnydd mewn costau byw.
- **Economi** - Mae economi werdd ffyniannus, wedi'i chefnogi gan weithlu medrus.
- **Cydraddoldeb** - Mae'r rhai â nodweddion a ddiogelir yn wynebu llai o rwystrau.
- **Tai** - Mae gwell mynediad at dai o ansawdd da.

Cadarnhawyd y byddai'r cynllun lles drafft yn cael ei rannu gydag aelodau ar ôl y cyfarfod er mwyn rhoi cyfle iddynt ddarparu unrhyw sylwadau pellach. Gofynnwyd iddynt gyflwyno unrhyw sylwadau neu adborth erbyn 7 Hydref 2022, er mwyn galluogi swyddogion i wneud y newidiadau gofynnol. Bydd y cynllun lles drafft terfynol yn cael ei gyflwyno ar gyfer cymeradwyaeth yng nghyfarfod nesaf y BGC ym mis Tachwedd, er mwyn galluogi aelodau i'w gymeradwyo o fewn eu sefydliadau eu hunain. Bydd cymeradwyaeth terfynol o'r cynllun yn cael ei geisio yng nghyfarfod y BGC ym mis Mawrth 2023.

Amlygodd Martin Cox – Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) y byddai'n rhaid gweld cysylltiadau amlwg gyda'r cynllun lles a'r argyfwng hinsawdd er mwyn cael cefnogaeth lawn sefydliadau megis CNC.

Roedd Louise Woodfine yn cefnogi'r themâu a amlygwyd gan lolo; roedd y bwrdd iechyd yn casglu ymatebion a byddai'r rhain yn cael eu hanfon at y swyddogion priodol.

Nododd lolo McGregor ac Amanda Jones y byddent yn hapus i dderbyn unrhyw adborth pellach gan y bwrdd dros e-bost.

Diolchodd y cadeirydd i swyddogion am eu gwaith mewn perthynas â'r cynllun lles.

PENDERFYNWYD –

- bod y BGC yn nodi'r cynllun lles.*
- y byddai swyddogion cefnogi'r BGC yn rhannu'r cynllun lles drafft gydag aelodau er mwyn rhoi cyfle iddynt gyflwyno sylwadau erbyn 7 Hydref 2022.*

6 PROSIECT NARATIFAU CYMUNEDOL – CYTUNO AR ARDALOEDD CYMUNEDOL AR GYFER CONWY A SIR DDINBYCH

Cyflwynodd y cadeirydd yr ardaloedd cymunedol cytunedig ar gyfer y prosiectau naratif Cymunedol, sef Pensarn ar gyfer Conwy a'r Rhyl ar gyfer Sir Ddinbych. Penderfynodd y bwrdd ar yr ardaloedd hyn; nodwyd y gellid ystyried ardaloedd gwledig yn y ddwy Sir eto gyda'r prosiectau naratif Cymunedol.

PENDERFYNWYD bod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych yn nodi'r wybodaeth ddiweddaraf ar y prosiect Naratif Cymunedol.

7 SIARTER TEITHIO IACH

Cyflwynodd Louise Woodfine o Gyfoeth Naturiol Cymru'r siarter teithio iach (a ddsbarthwyd ymlaen llaw) i Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych.

Yn 2021, lansiodd Llywodraeth Cymru Llwybr Newydd, Strategaeth Drafnidiaeth Cymru. Amcan y strategaeth yw cyflawni newidiad drwy ddisodli siwrneiau ceir preifat gyda cherdded, beicio a chludiant cyhoeddus. Mae'r strategaeth hon wedi ei hategu ymhellach gan Ddeddf Teithio Llesol (Cymru).

O ganlyniad i fuddion sylweddol teithio llesol i iechyd y cyhoedd, mae Tîm Iechyd Cyhoeddus Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) wedi arwain yn y gwaith o ddatblygu Siarter Teithio Iach ar gyfer gogledd Cymru (gweler Atodiad a). Datblygwyd y siarter mewn partneriaeth â sefydliadau allweddol yng ngogledd Cymru, gan gynnwys y chwe Awdurdod Lleol, Sustrans, Cyfoeth Naturiol Cymru a Thrafnidiaeth Cymru. Mae'r siarter yn rhoi ystod o feysydd i sefydliadau lle y dylid gweithredu, gan rychwantu arweinyddiaeth a chyfathrebu, cludiant cyhoeddus, cerdded a beicio, gweithio hyblyg a cherbydau allyriadau isel iawn.

Ar 8 Gorffennaf 2022 cyflwynwyd y Siarter Teithio Iach i Fwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru. Gofynnwyd i'r sefydliadau sy'n aelodau gefnogi mabwysiadu'r siarter yn eu sefydliadau. Ochr yn ochr â'r argymhelliad hwn awgrymwyd bod y Siarter yn cyd-fynd yn dda gydag Amcanion Lles y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC). Gallai codi ymwybyddiaeth, cefnogi a hyrwyddo mabwysiadu'r Siarter ymysg sefydliadau partner y Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yng ngogledd Cymru, a chynnig cefnogaeth i sefydliadau llai gan y partneriaid hynny sydd eisoes wedi llwyddo i wneud cynnydd sylweddol o ran blaenoriaethau teithio llesol, fod yn hanfodol i'r BGC.

Dros y 50 mlynedd ddiwethaf, mae dibyniaeth gynyddol ar deithio mewn car wedi arwain at ostwng lefelau gweithgarwch corfforol, codi lefelau gordewdra, llygredd aer helaeth, arwahanrwydd cymdeithasol, a gwaethygu anghydraddoldebau iechyd. Mae teithio llesol yn disgrifio newid o ddefnyddio car i 'gerdded a beicio'.

Mae BGC Conwy a Sir Ddinbych ar hyn o bryd yn y broses o gwblhau ei gynllun lles. Mae'r BGC wedi cytuno mai'r amcan lles ar gyfer 2023-2025 oedd 'Yr ydym eisiau i Gonwy a Sir Ddinbych fod yn lle cyfartal â llai o amddifadedd'. Nodwyd mai'r hyn sydd wrth wraidd yr annhegwch a brofir ledled Conwy a Sir Ddinbych ar hyn o bryd yw:

- Costau byw
- Angen am isadeiledd ffisegol a digidol gwell
- Diffyg hyder a dyhead
- Bylchau mewn sgiliau a chyfleoedd cyflogaeth
- Argaeledd tai iach
- Mynediad at wasanaethau
- Ymddygiad gwrthgymdeithasol
- Effaith Covid-19

Mae blaenoriaethu gweithredoedd partneriaid y BGC wrth fabwysiadu'r Siarter Teithio Iach, a chefnogi partneriaid mwy cynhwysol i fabwysiadu a rhoi'r siarter ar

waith, yn rhoi'r cyfle i'r BGC ddechrau mynd i'r afael â rhai o'r materion sydd wrth wraidd y broblem.

Mae BGC Conwy a Sir Ddinbych hefyd wedi cydnabod y pwysigrwydd o anghydraddoldeb Cymdeithasol, Amgylcheddol, Diwylliannol ac Economaidd. Mae ansawdd aer a gwrthdrawiadau traffig ffyrdd yn achosi llawer o'r anghydraddoldebau hyn. Mae'r rheiny sy'n byw yn y cymunedau mwyaf difreintiedig yn fwy tebygol o fod yn byw mewn ardaloedd sydd ag ansawdd aer gwael.

Roedd y bwrdd yn hapus gyda'r Siarter Teithio Iach. Fodd bynnag, amlygodd Iwan Davies yr elfen o gerbydau carbon isel mewn perthynas â theithio llesol, ac awgrymodd y gellid newid y geiriad i annog pobl i gerdded neu feicio siwrneiau byr yn hytrach na defnyddio cerbydau allyriadau isel. Byddai Louise Woodfine yn cyflwyno'r awgrym i'r bwrdd iechyd.

Rhoddodd Nicola Kneale wybod i'r bwrdd bod Sir Ddinbych yn gweithio ar eu cynllun corfforaethol newydd, a gellid ystyried y siarter Teithio Iach yn y broses o'i lunio.

PENDERFYNWYD bod –

- (i) Y BGC yn darparu cefnogaeth ar y cyd drwy weithio tuag at fabwysiadu ethos ac egwyddorion y Siarter Teithio Iach yn eu sefydliadau.***
- (ii) Bod aelodau'r BGC yn annog ac yn dylanwadu ar aelodau'r system ehangach i godi ymwybyddiaeth, a chefnogi a hyrwyddo'r Siarter Teithio Iach.***
- (iii) Bod y BGC yn nodi'r Siarter Teithio Iach ac yn gweithio gydag ac yn datblygu gweithrediad elfennau o'r siarter.***

8 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Cyflwynwyd copi o raglen gwaith i'r dyfodol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Codwyd trosolwg o'r Cydbwyllgorau Corfforedig, a gofynnwyd a fyddai modd i unrhyw wybodaeth sydd gan CSDd a CBSC gael ei rhannu gyda'r BGC; roedd y Cadeirydd yn hapus i rannu'r wybodaeth gyda'r BGC.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r rhaglen gwaith i'r dyfodol.

DAETH Y CYFARFOD I BEN AM 2.35 PM.